

PIENTEN KIELIREPPU

SUOMEN KIELEN OPPIMISEN SEURANTA VARHAISKASVATUKSESSA JA ALKUOPETUKSESSA (sovellus eurooppalaisesta viitekehuksesta)

Lapsen nimi : _____

Päiväkoti/koulu: _____

Lomakkeen täyttäjät: _____

PUHUMINEN

Harjoit	Osaa
telee	
pvm	pvm

KUULLUN YMMÄRTÄMINEN

Harjoit	Osaa
telee	
pvm	pvm

TAITOTASO A1 Suppea viestintä kaikkien tutuimmissa tilanteissa

PUHUMINEN		KUULLUN YMMÄRTÄMINEN	
A 1.1. Kielitaidon alkeiden hallina		A 1.1. Kielitaidon alkeiden hallina	
puhuja turvautuu äidinkieleen tai eleisiin		tarvitsee erittäin paljon apua puheen ymmärtämiseksi	
osaa vastata häntä koskeviin yksinkertaisiin kysymyksiin		kädestä pitäen ohjaamista, toistoa, eleitä, ilmeitä,	
lyhyin lausein		osoittamista, kuvia, tukiviittomia	
"Kiitos", "Ei", "Ulos"		ymmärtää erittäin rajallisen määrän tavallisimpia sanoja ja	
hyvin suppea perussanasto		fraaseja arkisissa yhteyksissä	
äiti, isä, minä, istuu, pallo, kissa		syömään, ulos, jonoon, kotiin,	
		riisu, pese kädet, odota, tule, katso, sano, istu	
		äiti, isä	
A 1.2. Kehittyvä alkeiskielitaito		A 1.2. Kehittyvä alkeiskielitaito	
osaa viestiä suppeasti joitakin välittömiä tarpeita		ymmärtää rajallisen määrän sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä	
"Minä ulos", "Äiti tulee", "Anna mulle", "Mun vuoro", "Toi löi"		ja kehotuksia, jotka liittyvät henkilökohtaisiin asioihin tai	
tarvitsee usein puhekumppanin apua		välittömään tilanteeseen	
eleitä, kuvia, piirtämistä		istu alas, tule tänne, otatko lisää?, onko sinulla vessahätä?	
suppea perussanasto		"Ota kirja esille"	
koulutarvikkeet/lelut		"Piirrä kaksi kissaa"	
perusvärit		ilman rinnakkaisvihjettä (kuva, ele, ilme) on vaikea ymmärtää	
eläimiä		asiayhteyttä	
muutama perusverbi: syömään, leikkii		pystyy seuraamaan helppoa kuvakirjaa (kuvista kertoen)	
lukusanat kymmeneen			

--	--	--	--	--

PUHUMINEN

Harjoit-	Osaa
telee	
pvm	pvm

KUULLUN YMMÄRTÄMINEN

Harjoit-	Osaa
telee	
pvm	pvm

A 1.3. Toimiva alkeiskielitaito			A 1.3. Toimiva alkeiskielitaito		
osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään			ymmärtää yksinkertaisia lauseita, jotka on sidottu asiayhteyteen.		
nimi, ikä, kotipaikka			pystyy seuraamaan yksinkertaisia välittömiin tilanteisiin tai		
perheenjäsenet nimeltä			omaan kokemukseensa liittyviä keskusteluja		
selviytyy kaikkien yksinkertaisimmista vuoropuheluista			"Mitä tehtiin retkellä?"		
ruokailu: "Saako lisää maitoa?", "Mä otan leipää"			"Millaiset syntymäpäivät sinulla oli?"		
leikkitilanteet: "Voit sä olla? Tule tänne! Saako mennä ulos?"			ymmärtää helppoja kuvakirjoja kerrottuna/luettuna		
tauot ja katkokset ovat yleisiä puheessa			ymmärtää yksinkertaisia kehotuksia, pyyntöjä, kieltoja		
ääntäminen voi tuottaa joskus ymmärtämisiongelmiä			"Missä sinun piposi on?"		
osaa rajallisen joukon lyhyitä ulkoa opetettuja ilmaisuja			"Älä mene vielä ulos"		
"Mitä kuuluu? Minä en ymmärrä. Voitko auttaa?"			"Laita liimapuikon korkki tiukasti kiinni"		
"Minulla on..Minä olen..."			ymmärtää yksinkertaisia adjektiiveja		
osaa keskeisintä sanastoa esim.			suuri, pieni, kylmä, kuuma, kuiva, märkä		
kysymyssanat: mikä? missä? mitä?					
yksinkertaiset adjektiivit (suuri-pieni, kuuma-kylmä,					
pitkä-lyhyt)					
ruumiinosat					
ruuat, vaatteet					
perusverbit (syödä, nukkua, lukea, istua, olla)					

PUHUMINEN

Harjoit-	Osaat
telee	
pvm	pvm

KUULLUN YMMÄRTÄMINEN

Harjoit-	Osaat
telee	
pvm	pvm

TAITOTASO A2 Välittömän sosiaalisen kanssakäymisen perustarpeet ja lyhyt kerronta					
A 2.1. Peruskielitaidon alkuvaihe			A 2.1. Peruskielitaidon alkuvaihe		
osaa kuvata lähipiiriään muutamain lyhyin lausein			pystyy ymmärtämään usein toistuvia		
Äiti ei puhu suomea. Sisko on Leppävaaran koulussa.			adjektiiveja (likainen, puhdas, matala, leveä)		
Minulla on oma huone. Pikkuveli häirii.			paikanmääreitä (edessä, takana, tuolla, täällä)		
selviytyy yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista			vastakohtia (hidas-nopea, puhdas-likainen)		
Bussikortti ei toimi. Minun pipo on hävinnyt.			ymmärtää käsitteitä sisältäviä ohjeita, mutta tarvitsee vielä toistoa		
Vatsa on kipeä. Mitä tuli läksyksi? Voitko avata oven?			"Vie peli keskimmaiselle hyllylle"		
osaa aloittaa ja lopettaa lyhyen vuoropuhelun, mutta kykenee harvoin ylläpitämään pidempää keskustelua			ymmärtää leikki-/peli-idean		
leikin tai esityksen suunnittelu "voitko tehdä näin? ei voi"			kuuntelee ja ymmärtää luettua satua/lastenohjelmia/lauluja		
opettajan "haastattelu": "Onko sulla lapsia? Kuinka vanha sinun tyttö on? Mikä sen nimi on?"			yksinkertaisen viestin ymmärtäminen ryhmässä edellyttää normaalilla nopeudella ja selkeästi puhuttua yleiskielistä puhetta, joka usein täytyy lisäksi toistaa henkilökohtaisesti		
osaa helposti ennakoitavan perussanaston			ymmärtää lyhyiden yksinkertaisten itseään kiinnostavien keskustelujen ja viestien ydinsisällön		
päivittäin toistuvat tilanteet sujuvat ja niistä osaa keskustella					
ajanmääreet: tänään, eilen, ensi viikolla					
paikanmääreet: edessä, takana, päällä, alla, sivulla					
yhtä monta, liian vähän, noita keltaisia on enemmän					
asuminen: kerrostalo, hissi, Entresse/Sello tms.					
paikkakunnan keskeiset paikat, kirjasto					
vaikeammat kysymyssanat: kuka? miksi? milloin?					
osaa kertoa menneistä tapahtumista					
"Mä olen käynyt lintsillä"					
"Mä voitin Jussin juoksussa", "Mä olin eilen kipeä"					
"Voin tulla ulos kohta!", "Mun pitää eka syödä"					
"Mä maalaan ensin ja sit teen tän palapelin"					

PUHUMINEN

Harjoit	Osaa
telee	
pvm	pvm

KUULLUN YMMÄRTÄMINEN

Harjoit	Osaa
telee	
pvm	pvm

A 2.2. Kehittyvä peruskielitaito			A 2.2. Kehittyvä peruskielitaito		
osallistuu rutiinimaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista			ymmärtää pidempiä moniosaisia ohjeita		
osallistuu ryhmässä käytävään keskusteluun			"Hae kaapista sakset ja tuo ne minulle!"		
osaa selittää pelin ja leikin säännöt			"Rakenna palikoista torni, jossa on yksi palikka enemmän kuin minun tornissani!"		
pystyy selittämään syy ja seuraus suhteet: "Poika itkee, koska ilmapallot karkaa"			ymmärtää tavallisen sanaston ja hyvin rajallisen joukon idioomeja		
osaa kuulemansa tai näkemänsä perusteella kertoa juonen lisäksi myös yksityiskohtia			käydä kalassa, marjassa, sienessä, lääkärissä		
osaa luokitella ja vertailla			arkipäivän sanonnat		
"Mun auto on nopeampi"			pystyy tunnistamaan ympärillään käytävän keskustelun aiheen (pikkuisen laajempi kun välitön minä)		
"Kissa on eläin"			opetustuokiossa käsiteltävät aiheet, esimerkiksi karhu on talviuonilla, liikennesäännöt		
käyttää jonkin verran idiomaattisia ilmaisuja					
"Kävin lääkärissä", "Mikä sua ottaa päähän?",					
"Tulin kalasta"					
osaa laajan, usein toistuvan perussanaston					

Materiaali on tuotettu Espoon Suomenkielisen opetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä Opetushallituksen hankerahoituksella.

Tekijät: Katjamaria Halme, Astrid Kauber, Anita Paatelma, Aira Ryyänen-Ahvensalmi, Taru Venho

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--
